

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 27 март

Баулы шәһәре

№ 206

Закончалыкка һәм Татарстан
Республикасы Баулы муниципаль
районы жирле үзидарә органнары
норматив хокукий актларына
үзгәрешләр керту мониторингын
үtkәрү турыйндағы нигезләмәне
раслау хакында

Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы жирле үзидарә органнарының закончалыкка һәм Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үtkәрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Күшымтадагы Закончалыкка һәм Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы жирле үзидарә органнары норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үtkәрү турыйндағы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы жирле үзидарә органнары:

- үз нормалар билгеләү эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган нигезләмәгә таянып эш итәргә;
- күрсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен жаваплы затларны билгеләргә;
- жаваплы затлар булып билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа инструкцияләренә үзгәрешләр кертергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнарына, муниципаль норматив хокукий актларның законнарга, муниципаль берәмлекләр уставларына туры килүен системалы контрольдә тотуны гамәлгә ашыру максатларында, мониторинг үткәруне тәэммин итә торган муниципаль норматив хокукий актлар қабул итәргә тәкъдим итәргә.

4. Элеге каарарны Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының <http://bavly.tatarstan.ru> адресы буенча рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Элеге каарарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы башлыгы урынбасарына йөкләргә.

6. Элеге карар рәсми басылып чыккан көненнән соң ун көн узгач үз көченә керә.

Баулы муниципаль районы Башлыгы,
район Советы рәисе

Р.Х. Гатиятуллин

Татарстан Республикасы
 Баулы муниципаль районы
 Советының 2019 елның
 27.03 кабул ителгән 206
 санлы карары белән
 расланган

**Закончалыкка һәм Татарстан Республикасы
 Баулы муниципаль районы җирле үзидарә органнары
 норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту
 мониторингын үткәрү турындагы
 Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Закончалыкка һәм Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы җирле үзидарә органнары норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алда – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә) системалы, комплекслы, планлы эшне куздә тота. Аны җирле үзидарә органнары үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыра. Ул муниципаль актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәртү яисә үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) өчен, мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүдән гыйбарәт.

2.1. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3.1. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге һәм Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы җирле үзидарәсенең башка органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4.1. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5.1. Мониторинг үткәрүнең максатлары:

- федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү яки аларның үз көчен югалтуын тану ихтияжын ачыклау;
- муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны, хокукий җайга салуда кабатлануларны бетерү;
- җирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;
- муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
- муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланылмый торган (актуальлеген югалткан) яисә кулланырлык булмаган нигезләмәләрен ачыклау;
- хокукны куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;
- җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан

муниципаль актларның үтәлешиенә контролъне гамәлгә ашыруға ярдәм итү;

- нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6.1. Мониторинг үз эченә түбәндәге үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

- федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актларындағы үзгәрешләрне;

- Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга қагылышлы норматив хокукий актлардагы үзгәрешләрне;

- Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актларындағы үзгәрешләрне;

- Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы Уставы, муниципаль актлардагы үзгәрешләрне.

7.1. Мониторинг үткәрүгә нигез булып торалар:

- федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр керту;

- билгеле бер хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

- прокуратура органнары мәгълүматы;

- массакүләм мәгълүмат ҹараларының муниципаль актларны камилләштерү кирәклеге яки алардагы кимчелекләр турында мәгълүматы;

- гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклаучы һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбәндәгеләрне үз эченә алган:

- Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы үткәргән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

- муниципаль актларга билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар үткәргән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

- жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, ачык тыңлауларның, жәмәгать фикер альшуларының һәм башка ҹараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

2.1. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4нче пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алышырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

2.2. Мониторинг түбәндәгеләргә анализ ясау аша башкарыла:

- әлеге Нигезләмәнен биңи пунктында күрсәтелгән актлар;

- федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга дәгъва белдерү турындагы эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);

- прокурор актлары.

2.3. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар билгеләү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатында муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла. Алар муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы карары нигезендә төзелә.

2.4. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (аларның операторлары белән килешүләр, контрактлар төзүгә бәйле мөмкинлекләр булганда), алар түбәндәгене тәэммин итә:

- «Гарант» мәгълүмат системасында контролъга қуелган норматив хокукий актларга үзгәрешләр керү турында мәгълүмат барлыкка килү;

- «Гарант» мәгълүмат системасында хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар барлыкка килү;

- «Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль актларның закончалыкка туры килмәве турында мәгълүмат барлыкка килү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

2.5. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәртүне яки үз көчен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг үткәргәндә, әлеге Нигезләмәнен 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

- кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

- муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгеләүче югарырык юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

- муниципаль акт чыгарганды жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен узмау;

- муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

- ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда һәр як исәпкә алынганлыгы;

- хокук нормалары коллизиясе;

- юридик-техник характердагы хаталар булу;

- муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләре мәгънәсен бозу;

- муниципаль хокукий актны қулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар кабул итү, гамәлләр кылу (гамәл кылмау);

- норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;
- норматив хокукий актларны куллануның бердәм практикасы булмау;
- муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар (саны) һәм аларның эчтәлеге;
- муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндөрү (канәгатьләндөрүдән баш тарту) турындагы үз көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

2.6. Мониторинг нәтижәсендә муниципаль актларга үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланганда, жирле үзидарә органнары түбәндәгеләрне башкарырга тиеш:

- муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яна муниципаль акт кабул итү турында муниципаль актларның проектларын эшләргә;
- муниципаль актларны югарырак юридик көчкә ия актларга туры китерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрергә.

2.7. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимије органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мәрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса («Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор йогынтысы актларыннан тыш), мониторинг 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Мәрәжәгать итүче затка мониторинг үткәру нәтижәләре турында хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

3. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

3.1. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14нче пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән вакыттан соң ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

3.2. Мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тота.

1) мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

- мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәрүчеләр турында мәгълүмат;

- мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;
- хокукий жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

2) Мониторинг нәтижәләре турында хисапка (мәгълүматка) кертелергә мөмкин:

- хокукий жайга салудагы ачыкланган проблемалар турында мәгълүмат;
- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;
- тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

3.3. Мониторинг нәтижәләре буенча кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына керту өчен жибәрелә.

Мониторинг нәтижәсендә элгәре Регистрга кертелмәгән муниципаль актлар ачыкланса, алар да регистрга керту өчен жибәрелә.

3.4. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

4. Жаваплылык

4.1. Мониторинг үткөрү һәм хокукий актлар чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап тоталар.

4.2. Мониторинг нәтижәләре буенча тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмғиятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.